

مروری بر مدلینگ عددی و تجربی وسائل زیر آبی قابل تطبیق با محیط

محمد علی بدری^۱، مربی پژوهشی، پژوهشکده علوم و تکنولوژی زیر دریا، دانشگاه صنعتی اصفهان، اصفهان

چکیده

مطالعه حرکت ماهی ها از لحاظ استفاده از انرژی و بهره وری انرژی مهم بوده و فضاهای جدید طراحی مهندسی در زیر دریا و وسایل زیر آبی را باز می گشاید. سیستم های کنونی از پروانه برای حرکت و سکان برای کنترل جهت استفاده می نمایند. این سیستم های محرکه، نویز بسیار زیادی تولید می نمایند و برای اکولوژی و محیط دریایی مضر می باشند. حیوانات دریایی و میکروارگانیسم ها معمولاً با استفاده از بدن خود دارای سیستم های خود کار و خود کنترل می باشند. تحقیقات اخیر در زمینه مکانیک سیالات و روباتیک باعث ایجاد زمینه های علمی جهت درک چگونگی حرکت و استفاده از نیروی محرکه در استراکچر موجودات زنده^۱ که با تغییر هندسه بدن خود به بهره گیری از حرکت امواج در طول بدن خود می پردازند شده است. مدلینگ و اصول طراحی یک وسیله زیر آبی با الهام از سیستم های موجود در طبیعت در این مقاله توصیف شده است. مدل کامپیوتری بر مبنای الگوریتم تداخل سیال - جسم و با استفاده از روشهای دینامیک سیالات CFD^۲ به همراه مدل اجزاء محدود می باشد.

کلمات کلیدی: روباتیک، وسائل زیر آبی قابل تطبیق با محیط

۱- مقدمه

دو روش کلی برای شنا کردن وجود دارد. روش اول، روش دوره ای^۳ است که به قدرت و تراست کم برای پیمودن مسافت های زیاد نیاز دارد. روش دوم شامل حرکت های گذرا و غیر دائم بمنظور استفاده از اثرات شتاب می باشد. روش دوم روشی با مصرف قدرت بالا می باشد که در چند میلی ثانیه کاربرد می یابد. در این حالت، شنا با استفاده از محرکهای مناسب بشکل پره در دو نوع مختلف بکار می روند. نوع اول بنام BCF^۴ بوده و از کل بدنه و پره های عقبی برای تولید موج استفاده می نماید. نوع دوم بنام MPF^۵ بوده و از پره های سینه و لگنی^۶ همزمان با پره های پشتی^۷ برای ایجاد تراست هماهنگ استفاده می نماید. در هر دو نوع حرکت، انعطاف بدن و پره ها محدوده وسیعی از حرکت، از مطلقاً نوسانی^۸ تا حرکت موجی^۹ را باعث می گردد. حرکت نوسانی بدین معناست که سطوح محرکه بطور غیر قابل انعطاف از ته (چسبیده به بدنه) نوسان نمایند در حالیکه در حرکت موجی، سطوح

- ۱- bio- structures
- ۲- Computational Fluid Dynamics
- ۳- Periodic or sustained swimming
- ۴- Body/caudal fin motion
- ۵- Median/ paired fin motion
- ۶- Pectoral and pelvic fins
- ۷- Anal and dorsal fins
- ۸- Purely oscillatory
- ۹- Fully undulatory